

Bilag 1

a. Indenrigsministeriet anmoder om finansudvalgets tilslutning til, at de ved akt 473 af 11. august 1982 fastsatte bloktilskud til kommuner og amtskommuner i året 1983 nedsættes med henholdsvis 2 mia. kr. (for kommunernes vedkommende) og 1 mia. kr. (for amtskommunernes vedkommende). Samtidig anmodes om tilslutning til en tekstanmærkning, der bemyndiger indenrigsministeren til endeligt at fordele nedsættelsen mellem kommuner og amtskommuner i forhold til disses foreløbigt opgjorte beskatningsgrundlag for året 1981.

b. Efter lov om generelle tilskud fastsættes de årlige bloktilskud til kommuner og amtskommuner af indenrigsministeren med tilslutning fra folketingets finansudvalg. Senest har finansudvalget ved akt 473, 11/8 1982, tiltrådt, at kommunernes bloktilskud for 1983 fastsættes til 12.293,7 mill. kr., mens amtskommunernes fastsættes til 12.579,6 mill. kr.

Kommuner og amtskommuner har herefter fastlagt budgetter og skatteudskrivning for 1983 på dette grundlag.

Regeringens økonomiske politik, der blev fremlagt i statministerens åbningsredegørelse den 5. oktober 1982, indebærer imidlertid væsentlige ændringer i forudsætningerne for den kommunale budgetlægning. Således vil de påtænkte besparelser på indkomstoverførsler (sygedagpenge, kontanthjælp m.v.) medføre umiddelbare kommunale besparelser. Desuden vil kommunerne opnå betydelige merindtægter og mindreudgifter i kraft af den planlagte forhøjelse af brugerbetaling for offentlige ydelser. Endvidere tilstræber regeringen en nedsættelse af standarden på forskellige udgiftsområder, bl.a. gennem lempelse af cirkulærer m.v., hvilket også resulterer i betydelige kommunale sparemuligheder.

De samlede kommunale besparelser er i 1983-PL-niveau opgjort til ca. 2,5 mia. kr. i 1983. En tilpasning af reguleringen af bloktilskuddene for pris- og lønstigninger i 1983 til regeringens indkomstpolitik indebærer derudover, at reguleringen vil blive ca. 600 mill. kr. lavere end den regulering på 10 pct.,

der er godkendt af finansudvalget ved akt 473, 11/8, 1982.

Som følge heraf foreslås en nedsættelse af bloktilskuddene i 1983 på i alt 3 mia. kr. Nedsættelsen fordeler sig med 2 mia. kr. på tilskuddet til kommunerne og med 1 mia. kr. på tilskuddet til amtskommunerne.

Efter de gældende regler fordeles tilskuddet mellem kommunerne og amtskommunerne efter disses udgiftsbehov, idet formålet både er at overføre penge mellem stat og (amts)kommuner og at udligne forskelle i udgiftsbehov.

Dette medfører, at bloktilskuddene har en forholdsvis stor betydning i (amts)kommuner med store udgiftsbehov og små beskatningsgrundlag.

Det er ikke fundet rimeligt, at den foreslåede beskæring i særlig grad kommer til at ramme disse (amts)kommuner. Der søges derfor om tilslutning til, at beskæringen (med hjemmel i en tekstanmærkning) fordeles endeligt mellem (amts)kommunerne efter disses foreløbige beskatningsgrundlag i 1981.

I den forbindelse kan det oplyses, at det af den tidligere regering nedsatte udvalg om kommunernes finansiering i september måned har afsluttet arbejdet med en betænkning om kommunal udligning og tilskud til kommuner. Betænkningen er endnu ikke offentliggjort.

Heri foreslås et nyt tilskuds- og ligningssystem, som indebærer, at udligningen af forskelle i kommunernes udgiftsbehov og beskatningsgrundlag kan gøres uafhængig af størrelsen af statens generelle tilskud til kommunerne.

Regeringen påregner at fremsætte lovforslag på grundlag af betænkningen så betids, at det nye udligningssystem kan anvendes ved beregning af tilskud og tilsvarende for året 1984. Den særlige hjemmel til fordeling af beskæringen af bloktilskuddet i 1983 vil herefter ikke længere være nødvendig.

c. Særskilt forelæggelse for finansudvalget sker under henvisning til § 5, stk. 2, og § 6,